

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 46/2011-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. februára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. arch. J. D., L., zastúpeného advokátkou JUDr. R. E., L., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresnej prokuratúry Lučenec č. k. 1 Pv 604/09-103 z 18. novembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. arch. J. D. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. decembra 2010 doručená sťažnosť Ing. arch. J. D. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresnej prokuratúry Lučenec (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 1 Pv 604/09-103 z 18. novembra 2010.

V podstatnej časti sťažnosti sťažovateľ uviedol, že je spolu s E. M. trestne stíhaný pre prečin nevyplatenia mzdy a odstupného podľa § 214 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona. Ďalej uviedol:

«Voči mojej osobe a E. M. bolo uznesením Krajského riaditeľstva PZ, úrad justičnej a kriminálnej polície Banská Bystrica zo dňa 06. 07. 2010 pod sp. zn. ČVS ORP-922/OEK-LC-2009 začaté trestné stíhanie a bolo nám vznesené obvinenie zo spáchania vyššie uvedeného prečinu a to na tom skutkovom základe, že E. M. ako konateľka spoločnosti G., s. r. o. ... a Ing. arch. J. D., ako poradca v odborných a finančných veciach spoločnosti, teda osoby ktoré riadili chod spoločnosti a zodpovedali za platenie miezd zamestnancom J. B., ako zamestnancovi nevyplatili jeho mzdu za mesiac august 2008 vo výške 488.61 Eur, splatnú ku dňu 30. 09. 2008, napriek tomu že bolo zistené, že spoločnosť disponovala v deň splatnosti tejto mzdy dostatočnými finančnými prostriedkami na jej výplatu, čím mu spôsobili škodu v tejto výške a Ing. O. G., ako zamestnancovi nevyplatili za obdobie od 01. 01. 2008 do 31. 08. 2008 pomernú časť jeho mzdy vo výške 891,42 Eur, a jeho mzdu za mesiac august 2008, spolu vo výške 1099,15 Eur, splatnú ku dňu 30. 09. 2008, napriek tomu že bolo zistené, že spoločnosť disponovala v deň splatnosti tejto mzdy dostatočnými finančnými prostriedkami na jej výplatu, čím mu spôsobili škodu v celkovej výške 1990,57 Eur.

Následne bola vyššie uvedená trestná vec uznesením KR PZ SR, úrad justičnej a kriminálnej polície, Banská Bystrica, zo dňa 26. 05. 2010, ČVS: KRP-4/OEK-BB-2010, spojená s ďalšími trestnými vecami obvinených - Ing. arch. J. D., E. M., S. A., Ing. O. G., Ing. M. L. a Ing. P. H., ktoré sú v súčasnosti vedené pod spoločným konaním Krajského riaditeľstva PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície PZ, Banská Bystrica pod ČVS:KRP-4/OEK-BB-2010.

Proti vyššie uvedenému uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 06. 07. 2010 som ja podal v zákonom stanovenej lehote písomnú sťažnosť, v ktorej som na piatich stranách textu podrobne uviedol a rozpísal všetky dôvody, pre ktoré som považoval napadnuté uznesenie za nezákonné a nesprávne. V uvedenej sťažnosti som namietal právnu kvalifikáciu skutku a tvrdil som, že predmetné uznesenie je v rozpore so zákonom.

O uvedenej sťažnosti rozhodol prokurátor Okresnej prokuratúry Lučenec uznesením sp. zn. 1 Pv 604/09-25 zo dňa 20. 08. 2010 a to tak, že túto zamietol. Písomné uznesenie

o zamietnutí sťažnosti je vypracované na necelých dvoch stranách, pričom samotné zdôvodnenie tohto rozhodnutia je zhrnuté v jednom odseku, kde prokurátor reaguje v skutočnosti len na jeden z mojich sťažnostných dôvodov a zameral sa na zdôvodnenie toho, prečo som vo veci aj ja spoluobvinený, keď som v danom čase nebol konateľom spoločnosti a nemal som dispozičné právo s účtami spoločnosti. Zdôvodnenie prokurátora s poukazom na výpoveď spoluobvinenej E. M. a svedkyne M. S., ktorá mala vypovedať, že „keď boli problémy s peniazmi Ing. D. rozhodoval o tom, kde sa finančná čiastka uhradí a v akej sume“ nemôže byť postačujúce pre vznesenie obvinenia, pretože obrana obvinenej M. v tomto smere môže byť účelová a výpoveď svedkyne S. nijako nesvedčí o tom, že by ja som mal rozhodovať o takých základných a elementárnych veciach ako je výplata bežnej mzdy zamestnancom spoločnosti. Žiadnymi ďalšími sťažnostnými dôvodmi sa prokurátor nezaoberal, napriek tomu však moju sťažnosť zamietol ako nedôvodnú. Vzhľadom k obsahu uvedeného uznesenia Okresnej prokuratúry Lučenec som ja podal dňa 14. 09. 2010 žiadosť o preskúmanie postupu prokurátora. Uvedeným podaním som ja namietal, že rozhodnutie Okresnej prokuratúry Lučenec je svojvoľné, nepodložené, a nepreskúmateľné, lebo prokurátor sa ním nevysporiadal na základe racionálneho zákonného základu ani s jedným z dôvodov uvádzaných v mojej sťažnosti, čím hrubo porušil nielen ustanovenie § 176 ods. 2 Tr. poriadku, ale aj moje ústavné právo na súdnu a inú právnu ochranu, garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Moje podanie zo dňa 14. 09. 2010 bolo posúdené ako návrh na zrušenie rozhodnutia v prípravnom konaní podľa § 363 a nasl. Tr. poriadku, o ktorom je príslušný rozhodnúť generálny prokurátor.

Uznesením Generálnej prokuratúry SR IV Pz 106/10-5 zo dňa 22. 10. 2010 bolo rozhodnuté, že uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Lučenec zo dňa 20. 08. 2010 sp. zn. IPv 604/09-25 bol porušený zákon v ustanoveniach § 176 ods. 2 Tr. poriadku v môj neprospech, ako aj v neprospech E. M. a preto sa tieto uznesenia zrušujú. Okresnému prokurátorovi Okresnej prokuratúry Lučenec bolo prikázané aby o veci znovu konal a rozhodol.

Po doručení tohto uznesenia Generálnej prokuratúry SR som ja ešte písomným podaním zo dňa 04. 11. 2010 znovu doplnil svoju sťažnosť.

Po zrušení napadnutých uznesení Okresnej prokuratúry Lučenec Generálnou prokuratúrou SR a vrátení veci na ďalšie konanie a rozhodnutie, rozhodol opäť prokurátor Okresnej prokuratúry Lučenec uznesením sp. zn. 1 Pv 604/09-103 zo dňa 18. 11. 2010 o mojej sťažnosti a písomných podaniach, ktorými som ju následne doplnil tak, že túto sťažnosť znovu zamietol ako nedôvodnú.

Toto rozhodnutie prokurátora Okresnej prokuratúry Lučenec opäť považujem za svojvoľné, nepodložené, a nepreskúmateľné, lebo prokurátor sa ním znovu nevysporiadal na základe racionálneho zákonného základu takmer ani s jedným z dôvodov uvádzaných v mojej sťažnosti a následných jej písomných doplneniach, nereagoval na moje sťažnostné dôvody a poriadne sa nimi nezaoberal. Odôvodnenie tohto rozhodnutia prokurátora Okresnej prokuratúry Lučenec je takmer identické s odôvodnením už raz napadnutého rozhodnutia OP Lučenec, následne zrušeného rozhodnutím Generálnej prokuratúry SR. Mám za to, že týmto konaním prokurátor Okresnej prokuratúry Lučenec opätovne porušil nielen ustanovenie § 176 ods. 2 Tr. poriadku, ale aj moje ústavné právo na súdnu a inú právnu ochranu, garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. ...

Pokiaľ prokurátor v odôvodnení svojho uznesenia vôbec nereagoval na podstatnú časť mojich námietok a neuviedol z akých dôvodov považoval moju argumentáciu za skutkovo i právne nepodstatnú, postupoval svojvoľne a arbitrárne, čím porušil moje základné právo na inú právnu ochranu a spravodlivý proces. Opätovne mám za to, že moja sťažnosť nebola vybavená zákonným spôsobom, prokurátor ani zďaleka nepreskúmal všetky mnou uvádzané sťažnostné dôvody, tieto správne nevyhodnotil a vykonané dôkazy posudzoval jednostranne v môj neprospech. Mám za to, že takýmto postupom prokurátora došlo k porušeniu mojich základných, ústavou garantovaných práv a preto som sa rozhodol podať túto sťažnosť. ...

Sťažnosť na Ústavný súd SR podávam priamo proti druhému uzneseniu Okresnej prokuratúry v Lučenci, pretože vo veci už predtým rozhodovala Generálna prokuratúra SR. Aby však nemohlo dôjsť z procesného hľadiska o jej zamietnutie osobitne poukazujem na možnosť podania ústavnej sťažnosti priamo proti uzneseniu Okresnej prokuratúry v Lučenci s poukazom na Nález Ústavného súdu SR č. III. ÚS 2/09 zo 17. 03. 2009, v prípade ktorého bolo Ústavným súdom SR rozhodované tiež hneď po vydaní uznesenia Okresnej prokuratúry, t. j. jedná sa o obdobný prípad...»

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo Ing. arch. J. D. na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresnej prokuratúry v Lučenci sp. zn. 1 Pv 604/09-103 zo dňa 18. 11. 2010 porušené bolo.

2. Uznesenie Okresnej prokuratúry v Lučenci sp. zn. 1 Pv 604/09-103 zo dňa 18. 11. 2010 zrušuje a vec jej vracia na ďalšie konanie.

3. Okresná prokuratúra v Lučenci je povinná uhradiť Ing. arch. J. D. trovy právneho zastúpenia v sume 254.88 €... na účet jeho právneho zástupcu JUDr. R. E. ...“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 prvej a druhej vety ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva a slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde

nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa návrh neodložil alebo odmietol, prijme sa na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzil vo výroku.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že uznesením okresnej prokuratúry č. k. 1 Pv 604/09-103 z 18. novembra 2010 došlo k porušeniu jeho základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

V konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavnému súdu prislúcha zaoberať sa porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takému právu neposkytuje účinnú ochranu (*mutatis mutandis* I. ÚS 78/99).

Zo skutkového stavu vyplýva, že uznesením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV Pz 106/10-5 z 22. októbra 2010 bolo rozhodnuté, že uznesením okresnej prokuratúry č. k. 1 Pv 694/09-50 z 26. júla 2010 a uznesením č. k. 1 Pv 604/09-25 z 20. augusta 2010 bol porušený zákon v neprospech sťažovateľa. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky postupovala podľa ustanovení § 363 nasl. Trestného poriadku.

Trestný poriadok v ustanovení § 364 ods. 1 písm. a) výslovne ustanovuje, že návrh na zrušenie právoplatného rozhodnutia prokuratúry môže podať aj obvinený vo svoj prospech.

V konkrétnostiach daného prípadu – namietaného porušenia základného práva na inú právnu ochranu – považuje ústavný súd návrh na zrušenie označeného rozhodnutia okresnej prokuratúry za právny prostriedok, ktorý sťažovateľovi zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorého je oprávnený.

Použitie tohto právneho prostriedku je v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde jedným z atribútov prípustnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa domáhal svojich práv bez toho, aby využil možnosti nápravy dané mu Trestným poriadkom, preto ústavný súd jeho sťažnosť ako neprípustnú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že napadnuté rozhodnutie prokurátora je rozhodnutím procesným, pričom nemá povahu konečného rozhodnutia, ktoré by s konečnou platnosťou zasahovalo do jeho práv a povinností. Otázka dôvodnosti vznesenia obvinenia je predmetom celého trestného konania a ústavnému súdu v tejto súvislosti náleží zaoberať sa otázkou ochrany základných práv a slobôd zásadne až po jeho ukončení, s výnimkou mimoriadnych situácií, napríklad ak je súčasne dotknutá osobná sloboda jednotlivca, teda po vyčerpaní všetkých procesných prostriedkov, ktoré obvinenému poskytuje Trestný poriadok.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. februára 2011